

OM DIAGNOSER

TK LARSEN

PROFESSOR DR MED SUS, PK
REGIONALT SENTER FOR KLINISK
PSYKOSE-FORSKNING

DIAGNOSER

DIAGNOSER

- stigma

DIAGNOSER

- stigma
- forklaring

DIAGNOSER

- stigma
- forklaring
- rettighets-garanti

DIAGNOSER

- stigma
- forklaring
- rettighets-garanti
- en filosofisk analyse

HVOR MANGE TYPER EGG?

HVOR MANGE TYPER EGG?

- r e egg

HVOR MANGE TYPER EGG?

- råe egg
- kokte egg

HVOR MANGE TYPER EGG?

- råe egg
- kokte egg
- stekte egg

HVOR MANGE TYPER EGG?

- råe egg
- kokte egg
- stekte egg
- eggerøre

HVOR MANGE TYPER EGG?

- råe egg
- kokte egg
- stekte egg
- eggerøre
- .....

MEN

MEN

- alle egg har vært rå

MEN

- alle egg har vært rå
- rå egg er en bakenforliggende -
essensialistisk - kategori

MEN

- alle egg har vært rå
- rå egg er en bakenforliggende -
essensialistisk - kategori
- forholdet er hierarkisk

rå egg

rå egg

rå egg

EGG-EKS

EGG-EKS

- prototyp på en opplevelse av at det finnes noen “underliggende”

EGG-EKS

- prototyp på en opplevelse av at det finnes noen “underliggende”
- overflatefenomener er uttrykk for noe som er mer egentlig og grunnleggende

EGG-EKS

- prototyp på en opplevelse av at det finnes noen “underliggende”
- overflatefenomener er uttrykk for noe som er mer egentlig og grunnleggende
- Humberto Maturana; parallellisering og pseudokausalitet

DEPRESJON

DEPRESJON

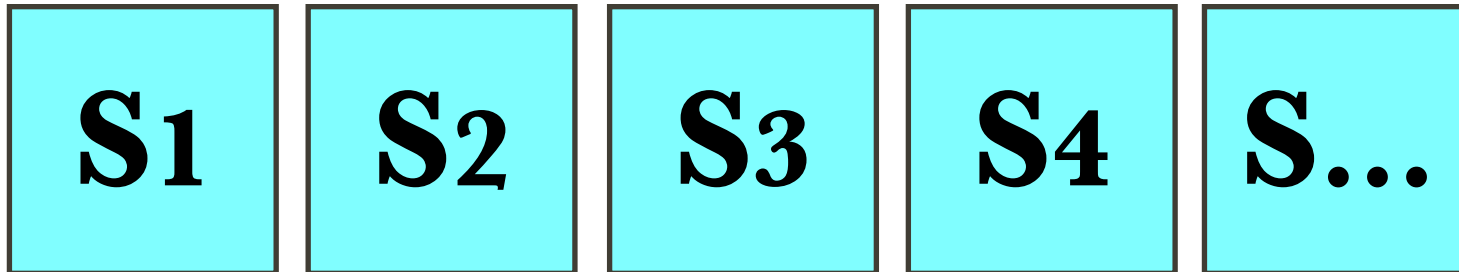
- for å ha en depresjon må man ha så og så mange symptomer fra en liste over mulige symptomer

DEPRESJON

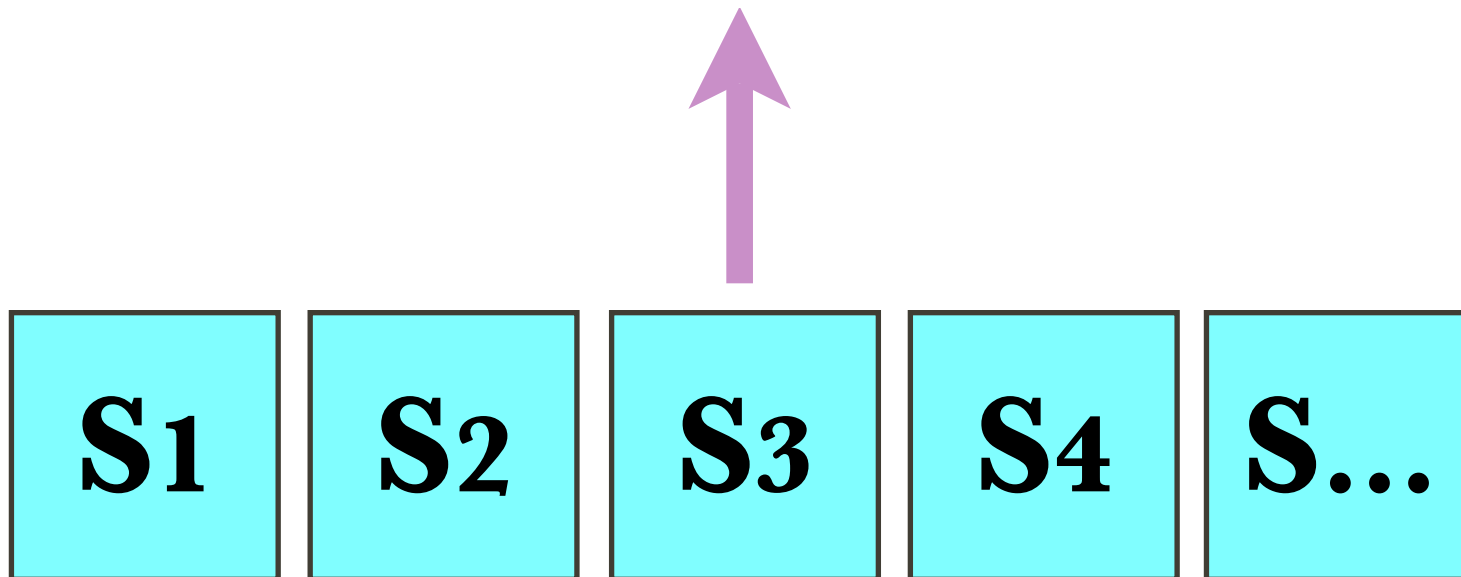
- for å ha en depresjon må man ha så og så mange symptomer fra en liste over mulige symptomer
- varighet mer enn en uke

hierarkisk relasjon mellom overordnet begrep og symptomer

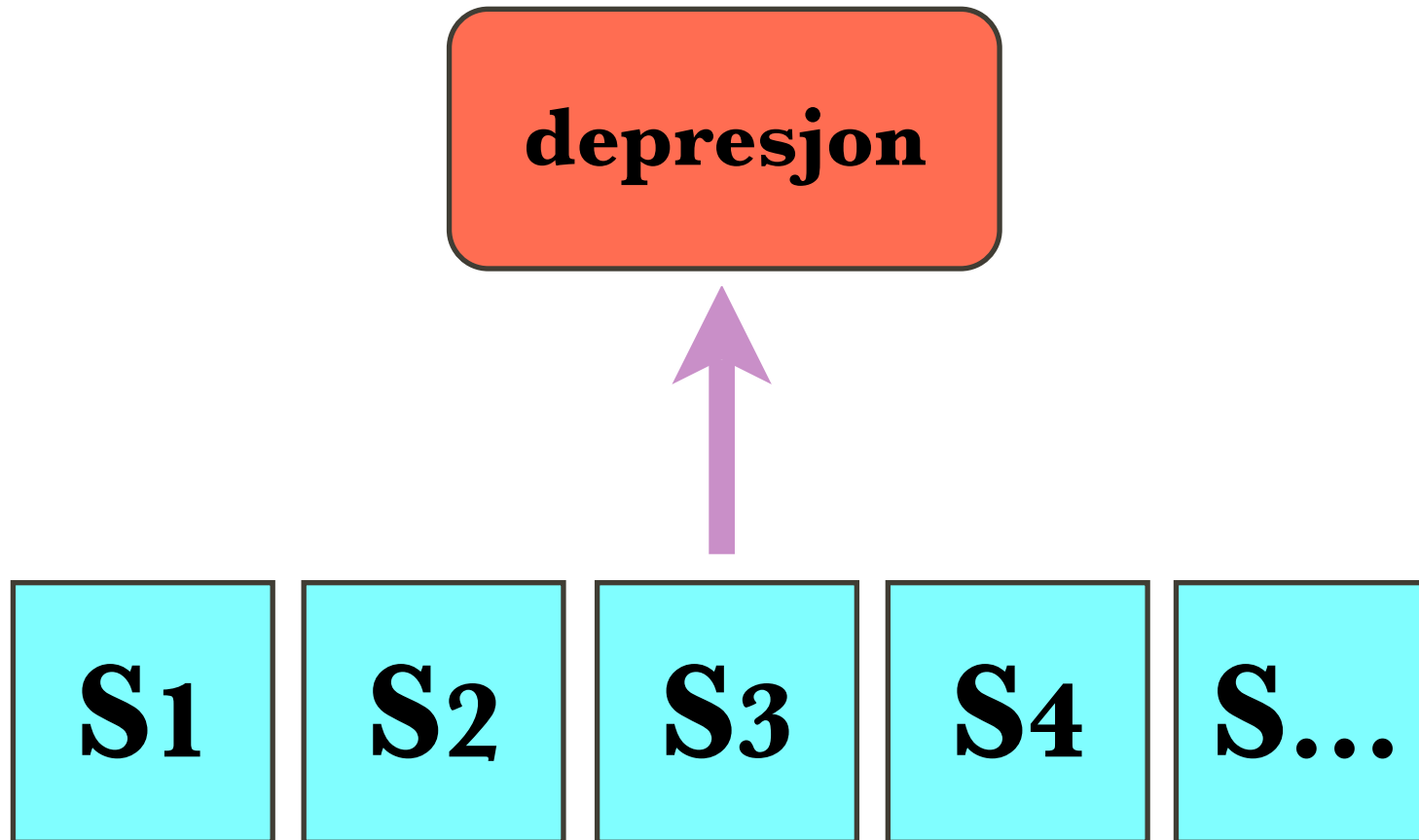
hierarkisk relasjon mellom overordnet begrep og symptomer

hierarkisk relasjon mellom overordnet begrep og symptomer

hierarkisk relasjon mellom overordnet begrep og symptomer

symmetrisering

symmetrisering

S1

S2

S3

S4

S...

symmetrisering

S1

S2

S3

S4

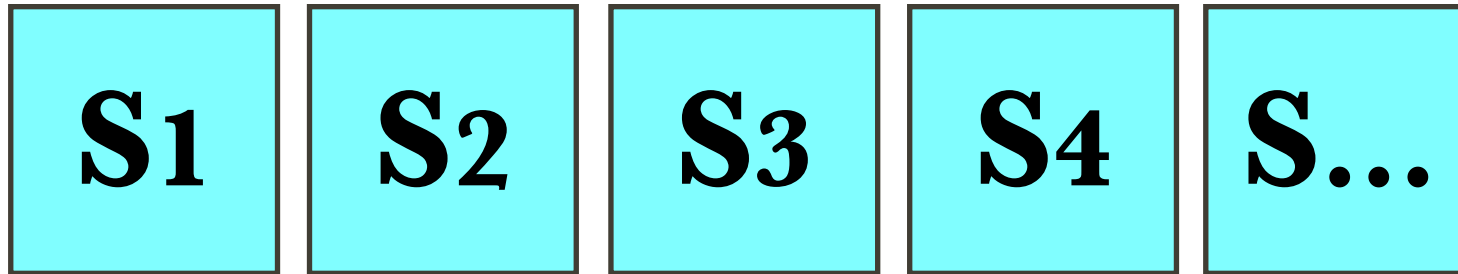
S...

depresjon

pseudokausalitet

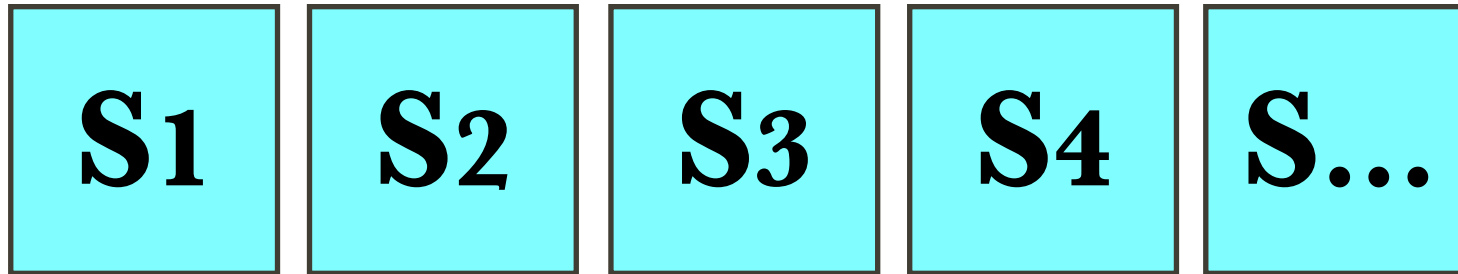
“jeg sover dårlig fordi jeg er deprimeret”

pseudokausalitet

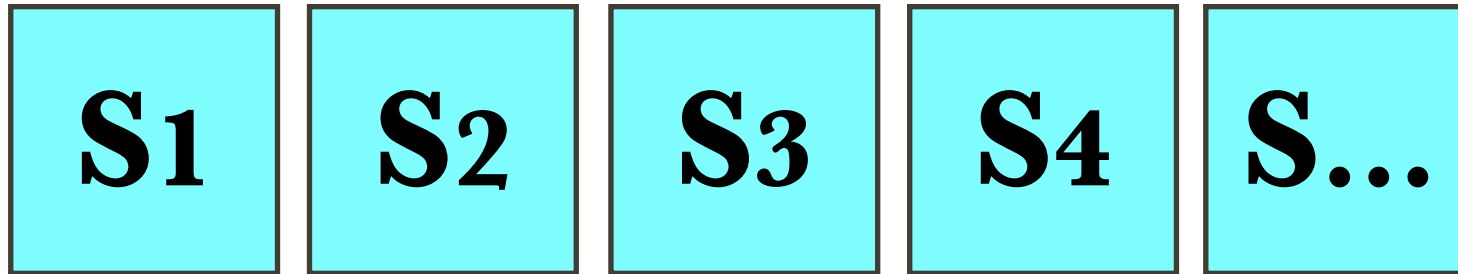
“jeg sover dårlig fordi jeg er deprimeret”

pseudokausalitet

“jeg sover dårlig fordi jeg er deprimeret”

pseudokausalitet

“jeg sover dårlig fordi jeg er deprimert”

“DEPRIMERT”

“DEPRIMERT”

- ordet brukes på forskjellige måter

“DEPRIMERT”

- ordet brukes på forskjellige måter
- psykiateren; det å føle seg nedstemt kan være et symptom (av mange) ved depresjon

“DEPRIMERT”

- ordet brukes på forskjellige måter
- psykiateren; det å føle seg nedstemt kan være et symptom (av mange) ved depresjon
- pasienten; “deprimert” = depresjon

SCHIZOFRENI

SCHIZOFRENI

- på samme måte som depresjon er schizofreni definert ved varighet og bestemt kombinasjon av symptomer

SCHIZOFRENI

- på samme måte som depresjon er schizofreni definert ved varighet og bestemt kombinasjon av symptomer
- psykose; hallusinasjoner - vrangforestillinger eller tankeforstyrrelser

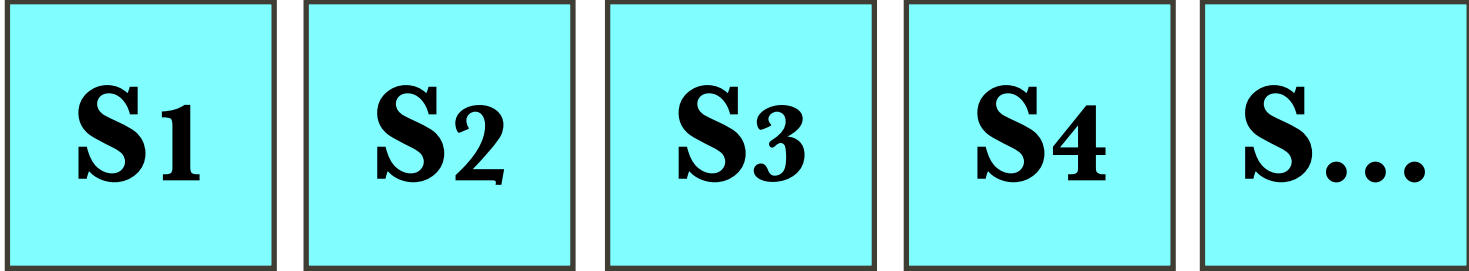
SCHIZOFRENI

- på samme måte som depresjon er schizofreni definert ved varighet og bestemt kombinasjon av symptomer
- psykose; hallusinasjoner - vrangforestillinger eller tankeforstyrrelser
- begrepet schizofreni kan ikke forklare symptomene

SCHIZOFRENI

- på samme måte som depresjon er schizofreni definert ved varighet og bestemt kombinasjon av symptomer
- psykose; hallusinasjoner - vrangforestillinger eller tankeforstyrrelser
- begrepet schizofreni kan ikke forklare symptomene
- symptomene forklarer/definerer schizofrenibegrepet

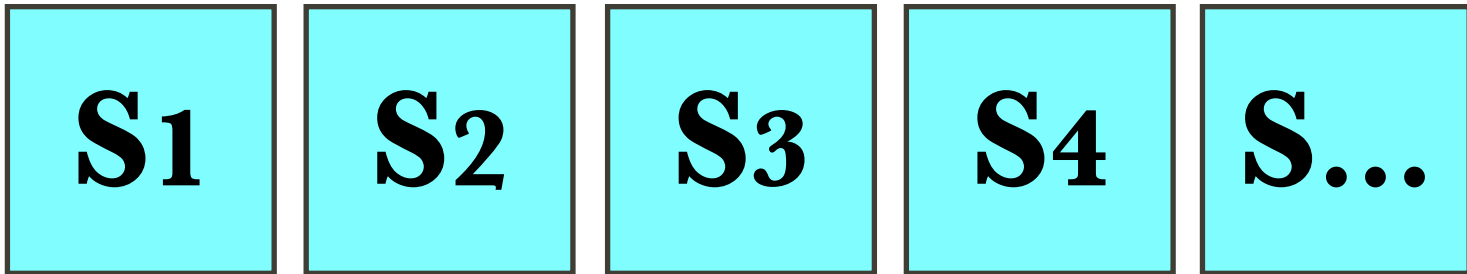
S1

S2

S3

S4

S...

schizofreni

S1

S2

S3

S4

S...

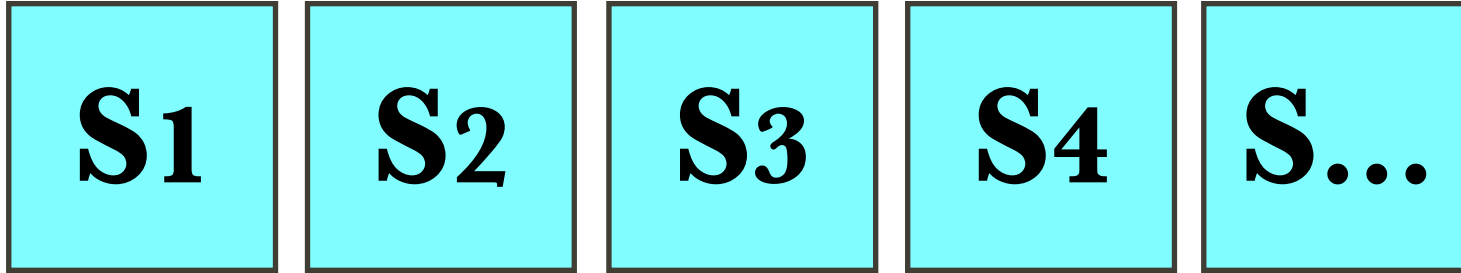
S1

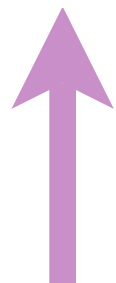
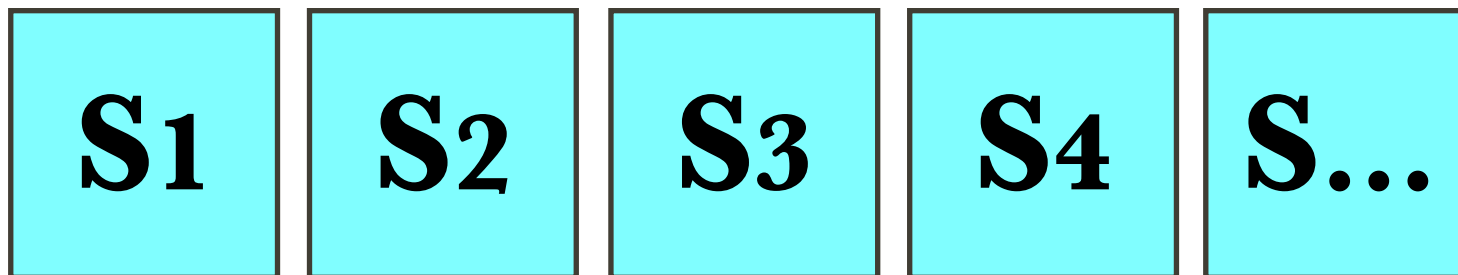
S2

S3

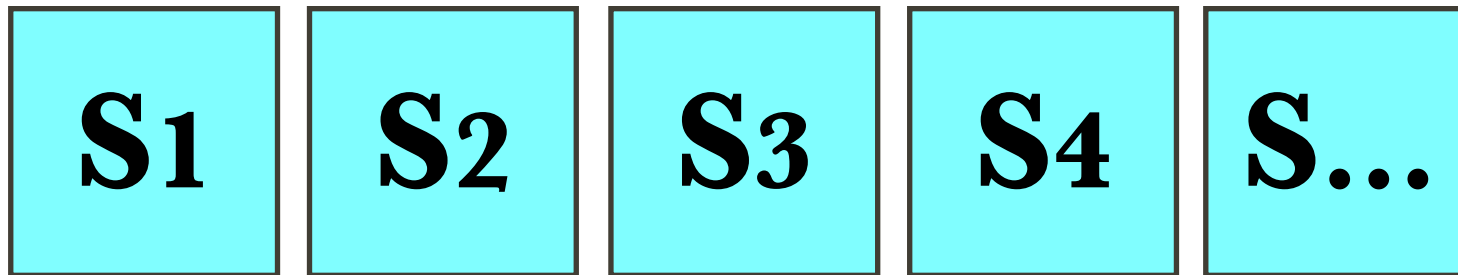
S4

S...

schizofreni

schizofreni

det egentlig schizofrene

S1

S2

S3

S4

S5

schizofreni

det egentlig schizofrene

DET ER HELT GALT Å TRO

DET ER HELT GALT Å TRO

- at det finnes noe underliggende “schizofrent”

DET ER HELT GALT Å TRO

- at det finnes noe underliggende “schizofrent”
- at schizofreni er noe annet eller mer enn symptomene

DET ER HELT GALT Å TRO

- at det finnes noe underliggende “schizofrent”
- at schizofreni er noe annet eller mer enn symptomene
- at begrepet schizofreni forklarer noe utover selve symptomene...

HVORFOR

HVORFOR

- tror allikevel mange at schizofreni er noe mer eller noe mystisk som bare psykologen/psykiateren kjenner til?

HVORFOR

- tror allikevel mange at schizofreni er noe mer eller noe mystisk som bare psykologen/psykiateren kjenner til?
- jo; automatisk trekker vi paralleller til f.eks eggene

HVORFOR

- tror allikevel mange at schizofreni er noe mer eller noe mystisk som bare psykologen/psykiateren kjenner til?
- jo; automatisk trekker vi paralleller til f.eks eggene
- vi tenker ofte essensialistisk

DIAGNOSER

DIAGNOSER

- psykiatriske diagnoser er oppsummeringer og har betydning for behandling

DIAGNOSER

- psykiatriske diagnoser er oppsummeringer og har betydning for behandling
- men ikke for forståelse; stemmehøringen forståes ikke bedre om den er en del av en schizofreni!

UTGANGSPUNKTET

UTGANGSPUNKTET

- stigma

UTGANGSPUNKTET

- stigma
- forklaring

UTGANGSPUNKTET

- stigma
- forklaring
- rettighets-garanti

UTGANGSPUNKTET

- stigma
- forklaring
- rettighets-garanti
- en filosofisk analyse

DIAGNOSEN SOM FORKLARING

DIAGNOSEN SOM FORKLARING

- strengt vitenskapelig sett kan ikke diagnosen schizofreni forklare noe mer enn symptomene

DIAGNOSEN SOM FORKLARING

- strengt vitenskapelig sett kan ikke diagnosen schizofreni forklare noe mer enn symptomene
- i folkelig forstand vil ofte diagnosen fungere som en forklaring

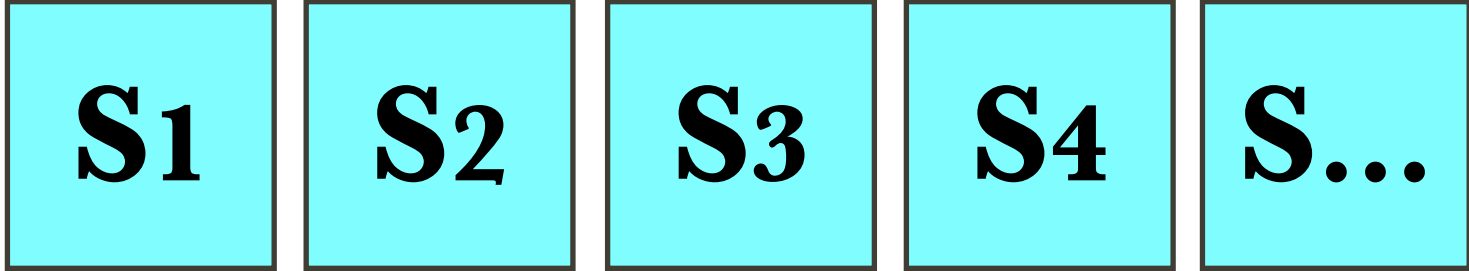
DIAGNOSEN SOM FORKLARING

- strengt vitenskapelig sett kan ikke diagnosen schizofreni forklare noe mer enn symptomene
- i folkelig forstand vil ofte diagnosen fungere som en forklaring
- “det er derfor jeg er syk”

DIAGNOSEN SOM FORKLARING

- strengt vitenskapelig sett kan ikke diagnosen schizofreni forklare noe mer enn symptomene
- i folkelig forstand vil ofte diagnosen fungere som en forklaring
- “det er derfor jeg er syk”
- “da er det ikke min feil eller dårlige vilje”

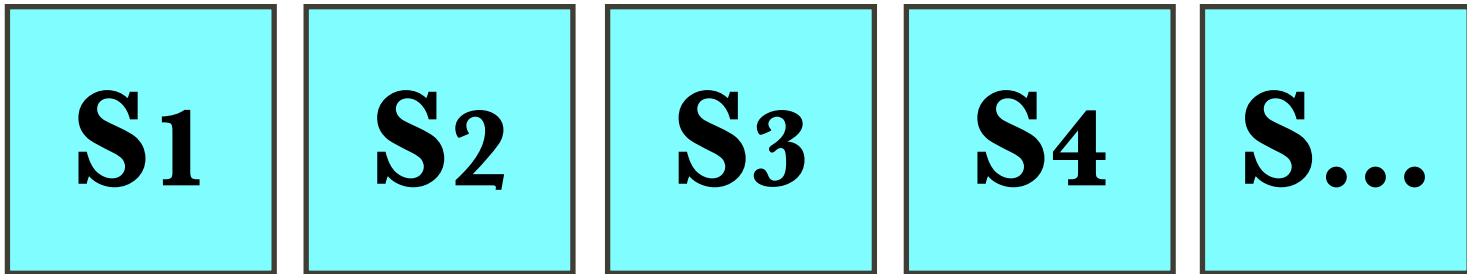
S1

S2

S3

S4

S...

diagnose

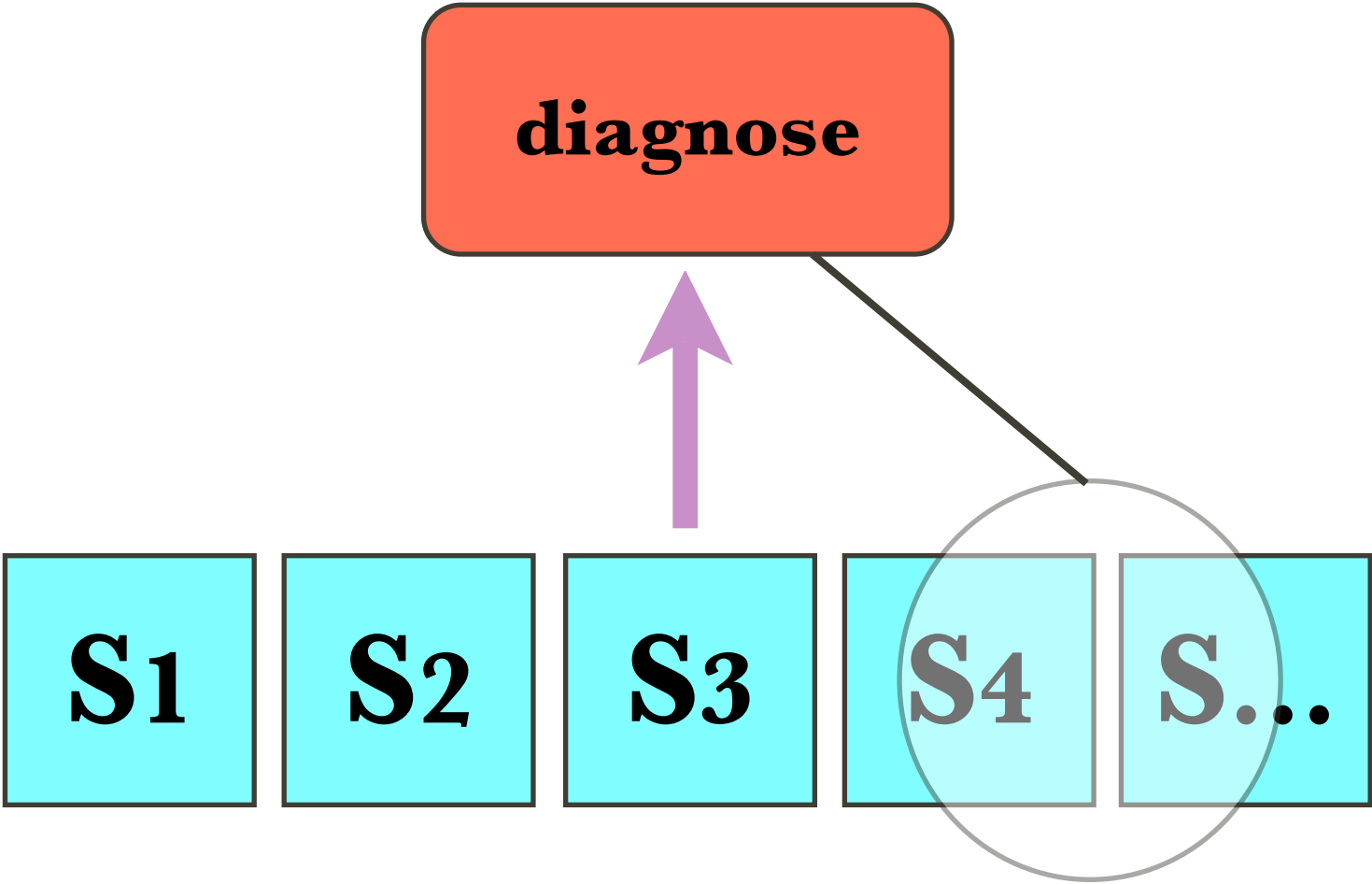
S1

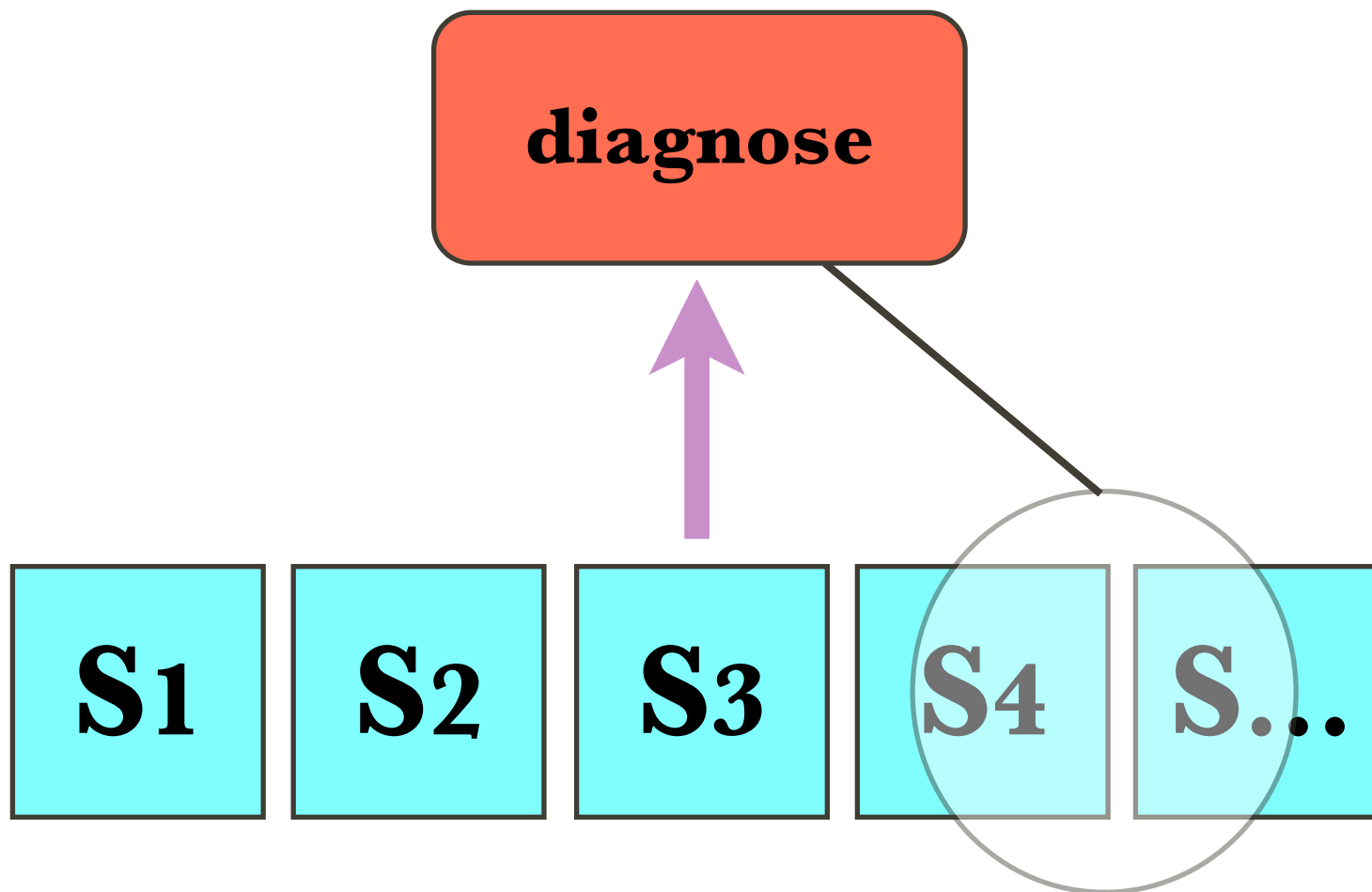
S2

S3

S4

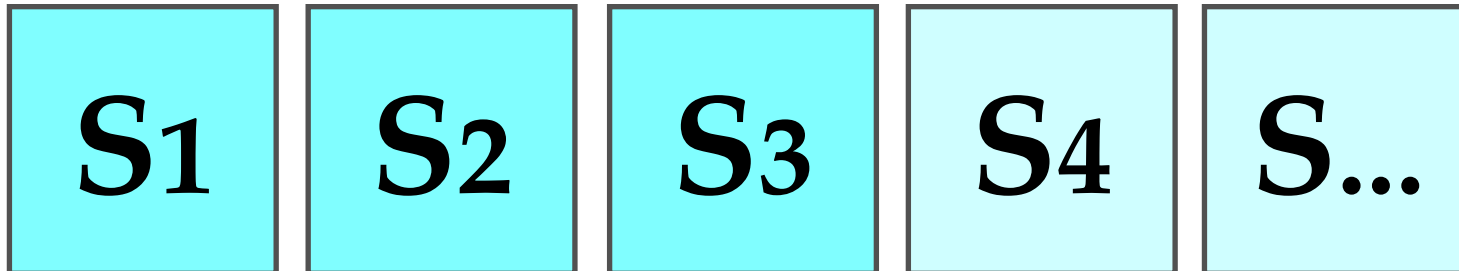
S...

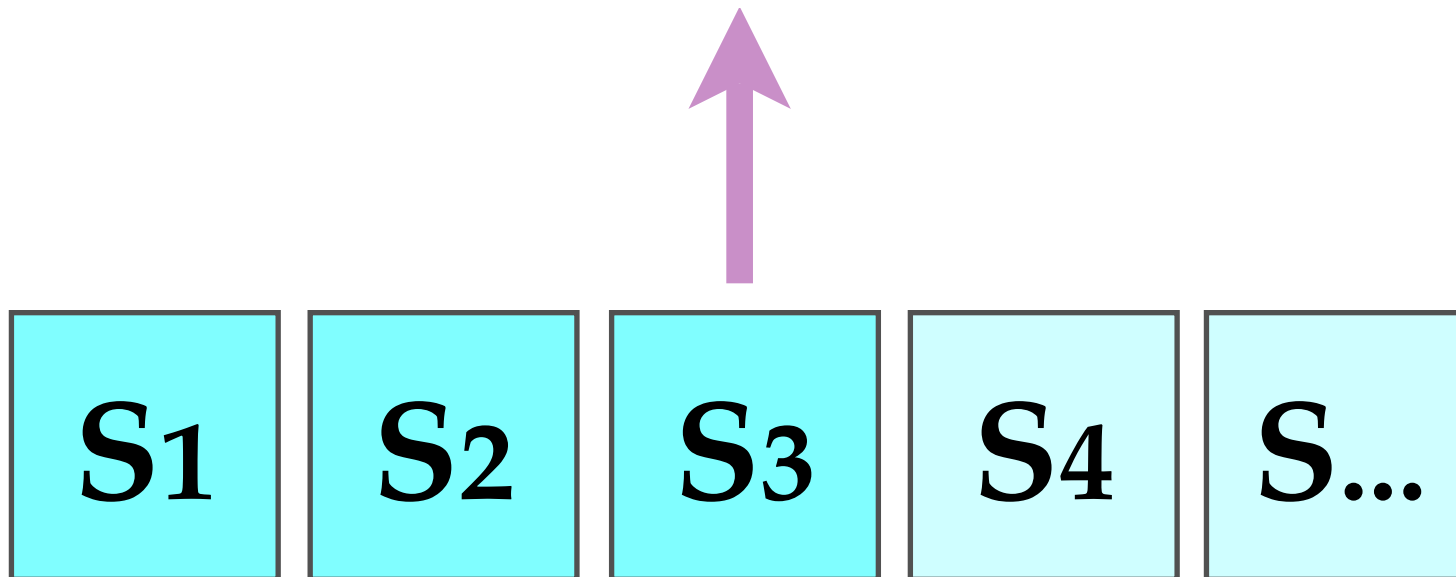

økt innsikt - ny utredning

indre googling

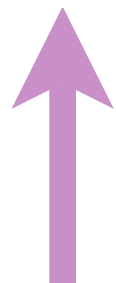

indre googling

indre googling

schizofreni

S1

S2

S3

S4

S...

indre googling

schizofreni

S1

S2

S3

S4

S...

indre googling

schizofreni

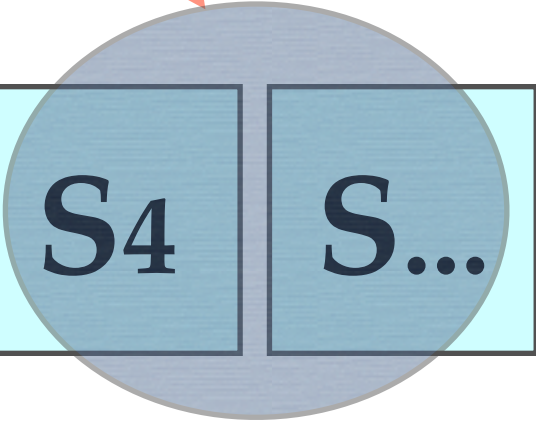
S1

S2

S3

S4

S...

EN GOD PSYKIATRI

EN GOD PSYKIATRI

- må kunne stille diagnoser raskt og kompetent

EN GOD PSYKIATRI

- må kunne stille diagnoser raskt og kompetent
- starte effektiv behandling

EN GOD PSYKIATRI

- må kunne stille diagnoser raskt og kompetent
- starte effektiv behandling
- respektere pasientens forståelse av hva en diagnose er

EN GOD PSYKIATRI

- må kunne stille diagnoser raskt og kompetent
- starte effektiv behandling
- respektere pasientens forståelse av hva en diagnose er
- samtidig se pasienten og symptomene som individuelle uttrykk

EN GOD PSYKIATRI

- må kunne stille diagnoser raskt og kompetent
- starte effektiv behandling
- respektere pasientens forståelse av hva en diagnose er
- samtidig se pasienten og symptomene som individuelle uttrykk
- ha en kritisk distanse til egne begreper